

nasza RODZINA

BOJSZOWY

BOJSZOWY NOWE

JEDLIŃA

MIĘDZYRZECZE

ŚWIERCZYŃCIE

ŚWIĘTUJEMY 11 LISTOPADA

LISTOPAD 2023

Bezpłatny biuletyn informacyjny Gminy Bojszowy

fol. Martyna Gwóźdź, jednostki oświatowe i wychowawcze

Wieści z sesji

Pod koniec października odbyła się kolejna sesja Rady Gminy Bojszowy, na której zostały podjęte następujące uchwały:

- Uchwała Nr LXV/425/2023 Rady Gminy Bojszowy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie rozpatrzenia wniosku
- Uchwała Nr LXV/426/2023 Rady Gminy Bojszowy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie przekazania wniosku według właściwości
- Uchwała Nr LXV/427/2023 Rady Gminy Bojszowy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie rozpatrzenia wniosku
- Uchwała Nr LXV/428/2023 Rady Gminy

Bojszowy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie przekazania wniosku według właściwości

- Uchwała Nr LXV/429/2023 Rady Gminy Bojszowy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Bojszowy z organizacjami pozarządowymi na rok 2024”
- Uchwała Nr LXV/431/2023 Rady Gminy Bojszowy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej
- Uchwała Nr LXV/432/2023 Rady Gminy

Bojszowy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie zmiany budżetu gminy na 2023 rok

- Uchwała Nr LXV/430/2023 Rady Gminy Bojszowy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na wystąpienie przez Gminę Bojszowy ze spółki Agencja Rozwoju i Promocji Ziemi Pszczyńskiej sp. z o.o.

Treści uchwał dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bojszowy, a całość obrad jest możliwa do odtworzenia – www.bojszowy.pl, zakładka E-SESJA.

PoMOC na przeMOC

Listopad jest miesiącem, w którym realizowane są rozmaite działania związane z przeciwdziałaniem przemocy. W dniu 5 listopada obchodzimy Międzynarodowy Dzień Przeciwko Przemocy i Nękanii, w tym Cybernękaniu w Szkole, 19 listopada obchodzimy Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci, a w dniu 25 listopada Międzynarodowy Dzień Walki z Przemocą Wobec Kobiet – Dzień Białej Wstążki. Jest to więc okazja, by przybliżyć temat przemocy, w tym przemocy domowej oraz zmian jakie nastąpiły w wyniku nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. Jest to celowe działanie lub zaniechanie działania. Przemoc dotyczy głównie dzieci, kobiet, osób starszych i niepełnosprawnych. Ale każdy z nas jest narażony na jej doświadczanie.

Przemoc kojarzy się głównie z agresją fizyczną, ale równie niebezpiecznym zjawiskiem jest przemoc psychiczna, ekonomiczna, seksualna czy zaniedbanie, szczególnie stosowane wobec najbliższych (przemoc domowa).

Ważne jest, by nie być obojętnym i reagować gdy widzimy, że osoby z naszego otoczenia doświadczają przemocy. Będąc świadkiem przemocy możesz:

- porozmawiać z osobą krzywdzoną i powiedzieć jej, że domyślasz się, że w jej domu jest przemoc; zapytać, czego by potrzebowała;
- zaoferować wezwanie policji czy też zaproponować inną pomoc - w zależności od potrzeb osoby krzywdzonej;
- jeżeli jesteś bardziej odważny/a - możesz też porozmawiać z osobą stosującą przemoc, informując ją, że wiesz o przemocy i że przemoc jest przestępstwem;
- jeżeli chcesz pozostać najbardziej neutralny, możesz po prostu wezwać policję, zawiadomić Centrum Usług Społecznych

w Bojszowach lub zadzwonić do organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, np. do „Niebieskiej Linii”;

- możesz też przekazać osobie krzywdzonej numery kontaktowe do instytucji pomocowych.

W dniu 22 czerwca br. w życie weszła nowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. W związku z powyższym, Wójt Gminy Bojszowy Zarządzeniem Nr 0050/108/2023 z dnia 21 września 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Bojszowach powołał Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (Centrum Usług Społecznych w Bojszowach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach), Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bojszowach, Policji – Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu, oświaty – Gminna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jerzego Popiełuszki w Świerczyńcu, ochrony zdrowia – Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bojszowach oraz Sądu Rejonowego w Tychach. Zespół Interdyscyplinarny w szczególności w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” powołuje grupy diagnostyczno - pomocowe, których zadaniem jest pomoc osobom uwięzionym w przemoc domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje działania podejmowane i realizowane przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej, w szczególności przez pracownika socjalnego i funkcjonariusza policji, ale także innych powołanych do grupy specjalistów. Aby osoby doznające przemocy domowej mogły pomoc otrzymać, przemoc musi zostać ujawniona. Dlatego nie wolno pozostawać obojętnym wobec krzywdy innych. Poniżej zamieszczamy numery instytucji pomocowych, z którymi osoby doznające przemocy oraz świadkowie przemocy mogą

się kontaktować.

Policja 112 (gdy konieczna jest interwencja) lub Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu 47 85 272 55, dzielnicowa st. sierż. Sylwia Żywczak tel. 47 85 272 48, 727-032-213
Centrum Usług Społecznych w Bojszowach – pracownik socjalny 32 328 93 05 wew. 24 lub

**Zespół Interdyscyplinarny w Bojszowach – 32 328 93 05 wew. 27
Niebieska Linia 800 12 00 02.**

Bajtel
Z GMINY BOJSZOWY

Wojtek

Emil

Aktywne świętowanie

11 listopada świętowany jest w różnych formach – patetycznie poprzez koncerty pieśni patriotycznych, czy składnie wieńców pod miejscami pamięci, ale także aktywnie – organizowane są biegi, marsze, zawody. „11 konkurencji na 11 listopada” – to właśnie z taką propozycją na spędzenie świątecznego przedpołudnia dla mieszkańców gminy (i nie tylko) wyszli radni Gminy Bojszowy. Kilkudziesięciu amatorów aktywności fizycznej spotkało się na boisku sportowym w Międzyrzeczu, by najpierw odśpiewać „Mazurka Dąbrowskiego”, a później rywalizować w zawodach. Startowano w trzech kategoriach wiekowych – każdy z uczestników musiał wykazać się celnością

trafień, refleksem, zręcznością i gibkością, a także – na zakończenie spotkania – sprintem na 11, 22 i 44 metry (i tu swoimi umiejętnościami wykazał się Wójt Adam Duczmal). Na szczególne docenienie w kategorii do 10 lat zasłużyli: Nataniel Dyjas, Wojciech Pomietło oraz Vincenty Czempas, w kategorii 11 – 15 lat najlepiej poradzili sobie: Tymoteusz Ścierański, Wojciech Ziobro, Konrad Żołneczek i Filip Rogalski. Najbardziej zacięta rywalizacja dotyczyła najstarszych wiekowo – tutaj na słowa uznania zasługują: Rafał Ścierański, Szymon Makosz, Józef Maryniok, Lidia Uszok oraz Karolina Piekorz. Natura dąży do równowagi, więc po sportowym wysiłku zawodnicy

zdecydowanie zasłużyli na uzupełnienie kalorii – każdy otrzymał czekoladowy „medal”, a dla tych, którzy chcieli jeszcze więcej słodkiego, czekał patriotyczny poczęstunek. Kto był pomysłodawcą całego przedsięwzięcia? Oczywiście znany propagator różnych dyscyplin sportu Marek Kumor.

Dziękujemy międzyrzeckim strażakom za czuwanie nad bezpieczeństwem uczestników, pracownikom urzędu, które tym razem wcieliły się w sędziów rywalizacji, a także RPWiK Tychy S.A. za wsparcie finansowe.

fot.: U. Pomietło

105 lat niepodległości

Wieczornica

... pierwsza, ale z pewnością nie ostatnia. To wyjątkowe wydarzenie odbyło się w przeddzień 11 listopada, czyli rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Całość rozpoczęło uroczyste podniesienie flagi narodowej na maszcie przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Międzyrzeczu i odśpiewaniu „Mazurka Dąbrowskiego”. Poczet flagowy tworzyli: Mateusz Grabowski, Hubert Gwóźdź i Marek Ulczok. Wyjątkowy charakter uroczystości nadali Bieruńscy Werbliści, którzy prócz rozpoczęcia, „z przytupem” wykonali utwory „Serce w plecaku” i „Przybyli Ułani”. Później, obecni przenieśli się do Dziennego Domu Senior+, gdzie w towarzystwie Zespołu Folklorystycznego „Bojszowianie” – inicjatorów tego przedsięwzięcia, dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego w Międzyrzeczu (przygotowanych przez Danutę Kwiecień) oraz Seniorów, wysłuchali wspaniałych patriotycznych wierszy oraz po

prostu wspólnie pośpiewali (dzięki specjalnie przygotowanym na ten cel śpiewnikom). To spotkanie zdecydowanie łączyło pokolenia. Wiersze w wykonaniu najmłodszych były wyjątkowo wzruszające i poruszające. Z kolei utwory „Wojenka, wojenka” czy „Jak długo na Wawelu” wprowadzały w nostalgiczny nastrój. Swoją rolę w „Wieczornicy” mieli również Seniorzy – Marta Radwańska przeplatła występy dzieci i Zespołu wzmiankami o okolicznościach powstania święta. Dzięki zaangażowaniu KGW „Bojszowskie Babówki” przygotowany został patriotyczny, przepyszny słodki poczęstunek. Absolutnie każdemu, kto przyczynił się do organizacji „Wieczornicy” należą się ogromne podziękowania i brawa! To było cudowne przeżycie, doskonale

wprowadzające do obchodów 105 lat życia w wolnym, suwerennym państwie. Z tego też powodu takie spotkania będą powtarzane. W obliczu toczących się na świecie wojen i konfliktów zbrojnych należy dbać i szanować trud przeszłych pokoleń włożony w walkę o niepodległość - i to nie tylko od święta.

Więcej zdjęć oraz filmiki z tego wydarzenia dostępne na profilu Facebook Gminy Bojszowy i Centrum Usług Społecznych.

fot.: M. Gwóźdź, U. Pomietło

BojszoWY z funduszami! cz.1

Środki zewnętrzne uzupełniają budżet gminny. To dzięki nim możliwa jest realizacja inwestycji, modernizacji, czy zakupów. Obecna wartość prowadzonych inwestycji, a także wysokość środków które zostaną przeznaczone na kolejne zadania to blisko 23, 5 mln zł.

ZADANIA ZAKOŃCZONE W OSTATNIM CZASIE

- ✓ **Budowa sieci kablowej oświetlenia ulicznego ul. Stawowej i Chłopskiej w Jedlinie oraz Domowej i Fabrycznej w Bojszowach** ze środków Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Funduszu Odporności

Wartość zadania: 126 278,00 zł
Dofinansowanie: 126 278,00 zł (100%)

- ✓ **Remont odcinka ul. Dąbrowskiej w Bojszowach**, na który gmina uzyskała dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

Wartość zadania 626 856,00 zł
Dofinansowanie: 344 770,80 zł

- ✓ **Miasteczka Rowerowe – dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020**

Wg złożonego wniosku:
Wartość zadania- 259 915,85 zł
Wartość dofinansowania- 220 928,47 zł
Wg umów z wykonawcami:
Wartość zadania- 377.891,45 zł
Wartość dofinansowania- 220 928,47 zł

Celem projektu było doposażenie 2 szkół w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu drogowego (miasteczka rowerowe). Budowa miasteczek rowerowych pozwoli na przygotowanie dzieci do bezpiecznego korzystania z dróg. Zwiększenie świadomości korzystania z infrastruktury drogowej wśród dzieci przyczyni się do poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

foto.: W. Boruciński

ZADANIA W TRAKCIE REALIZACJI

- ✓ **“Wymiana starych źródeł ciepła w budynku komunalnym przy ul. Ruchu Oporu 100 w Bojszowach Nowych”**

Wartość zadania 321 632,76 zł, w tym dofinansowanie:
• 192 979,66 zł ze środków WFOŚiGW

w Katowicach w ramach Programu „Poprawa Jakości Powietrza w województwie śląskim – odnawialne źródła energii w obiektach użyteczności publicznej”

- 128 653,10 zł ze środków Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach w ramach Programu Inicjatywa Antysmogowa

✓ Dofinansowanie z Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach środków z Funduszu Sprawiedliwości, Priorytet 1 – Ochotnicze Straże Pożarne

Dofinansowane obejmuje zakup samochodu i wyposażenia dla jednostek OSP (m.in. zakup ubrań specjalnych i koszarowych, parawanu strażackiego, przyczepki motopompy, agregatu prądotwórczego).

Wartość zadania 552 905,00 zł, w tym dofinansowanie:

- 351 340,31 zł z Ministerstwa Sprawiedliwości
- 40 000,00 zł z Fundacji KGHM Polska Miedź

foto.: Artur Kuźnik Fotografia

Budynek CUS

Dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych.

Wg złożonego wniosku:

Przewidywana wartość inwestycji - 6.000.000,00 zł

Kwota dofinansowania - 5.100.000,00 zł

Wkład własny - 900.000,00 zł

Wg umowy z wykonawcą:

Przewidywana wartość inwestycji - 5.804.529,94 zł

Kwota dofinansowania - 4.933.850,45 zł

Wkład własny - 870.679,49 zł

Przebudowa budynku pozwoli na spełnienie nowych funkcji dostosowanych do potrzeb Centrum Usług Społecznych. Budynek zostanie pozbawiony barier funkcjonalnych i architektonicznych (dostępność). Zakres rzeczowy obejmuje roboty budowlane, instalacyjne, zakup wyposażenia w tym windy i zagospodarowanie terenu. Gmina otrzymała dofinansowanie do projektu komplementarnego z EFS na realizację

w tym obiekcie usług społecznych dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

foto.: U. Pomieć

- Budynek OSP Świerczyniec Dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych.

Wg złożonego wniosku:

Przewidywana wartość Inwestycji: 3.600.000,00 zł

Deklarowana kwota udziału własnego: 540.000,00 zł

Kwota wnioskowanych środków: 3.060.000,00 zł

Wg umowy z wykonawcą:

Przewidywana wartość Inwestycji: 3.283 330,95 zł

Deklarowana kwota udziału własnego: 492.499,64 zł

Kwota wnioskowanych środków: 2.790.831,31 zł

Przedmiotem inwestycji będzie rozbiórka istniejących budynków: gospodarczego i starej strażnicy OSP, a następnie budowa nowoczesnej strażnicy OSP wraz z instalacjami wewnętrznymi zewnętrznym zbiornikiem gazu oraz podziemnym zbiornikiem na wody deszczowe i zagospodarowaniem terenu.

foto.: K. Piekorz

O tym, które drogi zostaną zmodernizowane dzięki pozyskanym środkom, a także jakie nowe wnioski zostały złożone w kolejnym numerze “Naszej Rodni”.

25 lat w samorządzie

Srebrny Radny

25 lat pracy w samorządzie, w tym 21 na stanowisku Przewodniczącego, 6 kadencji pracy w radzie, 207 poprowadzonych sesji Rady Gminy Bojszowy, 1600 podpisanych uchwał. O kim mowa? O Marku Kumorze, który w listopadzie obchodził srebrny jubileusz samorządowej pracy.

Statystyki są imponujące. Co jeszcze można by było dopisać do tego katalogu?

Te statystyki zaskakują nawet mnie, ale 25 lat to szmat czasu, który jak widać był owocny. Do tych danych dopisałbym setki, jeżeli nie tysiące zaproszeń na różnego rodzaju gale, otwarcia, imprezy samorządowe, kulturalne, sportowe.

Z czego jest Pan najbardziej dumny?

Wydaje mi się, że z tego iż sześciokrotnie w wyborach mieszkańcy Międzyrzecza obdarzyli mnie zaufaniem wybierając mnie na radnego gminy. Oczywiście cieszę się bardzo z pięciokrotnego wyboru na zaszczytną funkcję przewodniczącego RG, ale nie byłbym nim, gdyby nie wybór na radnego. Dumny jestem również ze współpracy z każdym radnym. Jest kilka momentów z historii naszej gminy, które są powodem do dumy. Otwarcie gimnazjum, oddanie do użytku boiska szkolnego w Międzyrzeczu i kompleksu sportowego w Świerczyńcu. Oczywiście jestem dumny ze wszystkich inwestycji, które powstały w naszych miejscowościach – od tych małych, poprzez duże, skończywszy na ulicy Gromadzkiej i strażnicy OSP Świerczyniec.

... a czego najbardziej Pan żałuje?

Zawsze jest coś co można byłoby zrobić lepiej, coś co budzi pewien niedosyt. Będę pamiętał pierwszą ostrą wymianę zdań z jednym z radnych w mojej pierwszej kadencji. Obaj mieliśmy swoje stanowiska w temacie, ale kiedy opadły emocje podaliśmy sobie ręce i do dzisiaj darzymy sympatią. Cieszyłem się z powstania gimnazjum i żałowałem jego likwidacji, jednak to odbyło się poza władztwem samorządowym.

Jest coś co - z perspektywy czasu - chciałby Pan zmienić?

Praca, a właściwie działalność rady obwarowana jest konkretnymi przepisami, regulaminami – patrząc z perspektywy zmieniłbym liczbę wiceprzewodniczących, a także zmniejszył ilość komisji, tzw. branżowych.

Która z sesji najbardziej zapadła Panu w pamięci?

Proszę wierzyć, że z pamięci jestem w stanie odtworzyć każdą sesję (oczywiście posiłkując się zapisami protokołów lub odtworzeń). Będę zawsze pamiętał pierwsze ślubowanie, te z 1998 roku oraz każdą sesję inaugurującą daną kadencję. Są to niezapomniane wzruszenia i emocje. Będę też pamiętał ostatnią sesję RG w 2018 roku. Mogę wymienić imiona i nazwiska wszystkich radnych z ostatnich 25 lat. Zapewniam,

fot.: K. Gwiszcz

że wszyscy działali dla dobra i w interesie swoich miejscowości.

Pełnienie funkcji Przewodniczącego wiąże się również z uczestnictwem w wielu wydarzeniach, imprezach kulturalnych, sportowych – które z tego typu przeżyć wspomina Pan z największym sentymentem?

Starałem się uczestniczyć w każdym wydarzeniu. Wielkim przeżyciem była organizacja pomocy dla ofiar wypadku autokaru w Serbii, a szczególnie dla poszkodowanego Krzysia Jasińskiego.

Ceniłem sobie organizację Memoriałów Henryka Jasińskiego, w tym historycznego spotkania z gwiazdami bojszowskiej piłki nożnej z lat 60. ubiegłego wieku. Do dzisiaj przechodzą mnie ciarki jak wspominam czterodniowe oczekiwanie na Mistrza Olimpijskiego Dawida Tomalę. Oczywiście pamiętam otwarcie bojszowskiej hali, kiedy przewidziałem w 2006 roku, że kiedyś doczekamy się Olimpijczyka, ale nie sądziłem, że „złotego”.

Do końca kadencji zostało 5 miesięcy – co jeszcze chciałby Pan zrobić?

Chciałbym zorganizować Memoriał Henryka Jasińskiego, ale tym razem dla „piłkarskich nadziei”, czyli najmłodszych naszych piłkarzy. Leży mi również na sercu nadanie nazwy obiektom sportowym w Bojszowach - aby nosiły imię Czesława Hachuły - pierwszego wójta odrodzonej samorządności gminy.

Planuje Pan dalszą pracę w samorządzie gminnym?

Nie mówię „nie” dla pracy w samorządzie, ale już niekoniecznie na szczeblu gminnym. Może moja wiedza i samorządowe doświadczenie mogą być wykorzystane na inne potrzeby.

Czego będzie Panu najbardziej brakowało?

Przez 25 lat działalności w samorządzie poznałem wielu wspaniałych ludzi – od tych najmłodszych, przez młodzież i starszych. Wiele z tych najmłodszych jest już dorosłymi, poważnymi ludźmi. Dzięki możliwości uczestniczenia w turniejach tenisowych

dla samorządowców mam znajomych „z branży sportowo-samorządowej” w całej Polsce. Gmina Bojszowy też przez to jest bardziej znana. Niezależnie jak potoczy się moje samorządowe życie, to właśnie praca i współpraca z ludźmi daje mi największą satysfakcję i impulsów do działania. Po tych wszystkich latach dziękuję wszystkim za zrozumienie i wyrozumiałość. Nadal jestem otwarty na pomoc i jeżeli ktoś do mnie zadzwoni z zapytaniem „A zorganizuje Pan jakiś turniej?” – to dalej, z wielką przyjemnością będę to robił.

Poszli w las

Leśna przygoda dla całej rodziny oraz pogadanki edukacyjne to kolejna odsłona projektu „Natura od Kuchni” Lasów Państwowych. KGW w Świerczyńcu chętnie bierze udział w tym projekcie. Dzięki pozyskanym środkom finansowym można było przeprowadzić dwa działania na terenie Gminy Bojszowy. Pogadanki edukacyjne dla dzieci w Szkole Podstawowej w Międzyrzeczu odbyły się w dniu 22 września 2023 w klasach I-III.

Przy tym wydarzeniu nasze KGW współpracowało z Gminną Biblioteką Publiczną w Bojszowach oraz Nadleśnictwem Kobiór. Pogadanka została przeprowadzona na temat prozdrowotnych walorów żywności pochodzenia leśnego, dzieci dowiedziały się istotnych informacji o grzybach, m.in. jakie grzyby należy zbierać i co można z nich zrobić, aby były smaczne. Panie z Koła Gospodyń przygotowały dla uczniów grzyby pod różnymi postaciami, dzięki czemu dzieci mogły zobaczyć jak się je przetwarza. Dzieci kosztowały ciasteczek kruchych w kształcie grzybków. Rozmawialiśmy też o ziołach. Uczniowie dowiedzieli się jakie zioła należy zbierać i jak je przetwarzać, aby pomagały nam w leczeniu różnych dolegliwości. Panie z Koła przyniosły ze sobą w specjalnie opisanych woreczkach tegoroczne zbiory. Dzieci kosztowały różnych rodzajów miodów i konfitur z owoców leśnych podanych na domowej chałce, a popijały świeżo zaparzonymi ziołami (lipa, kwiat bzu czarnego, rumianek, pokrzywa) i herbatami. Szczególnie do gustu przypadł dzieciom temat owoców leśnych. Z prezentacji uczniowie dowiedzieli się jakie owoce występują w lasach, mogli zobaczyć jagody suszone, sok z jagód, suszone owoce dzikiej róży, maliny. Wszystkie dzieci kosztowały lemoniady z kwiatów czarnego bzu, nauczyły się jak ją przyrządzać, aby cieszyć się smakiem i walorami zdrowotnymi. Lekcje prowadziła bibliotekarka Hanna Mika, która jest również członkinią KGW w Świerczyńcu. W tym roku gościnnie towarzyszył nam Pan Janusz Duszkiewicz, który na co dzień pracuje w Zagrodzie Edukacyjnej Żubrów w Jankowicach oraz jest zastępcą leśniczego w Międzyrzeczu. Pan Janusz opowiedział dzieciom o gospodarce leśnej, poinformował jak należy prawidłowo zachowywać się w lesie. Dzieci zobaczyły 3 filmy nagrane dronem w lesie Kobiórskim oraz na terenie Rezerwatu Żubrów w różnych porach roku. Ta część bardzo dzieciom się podobała i zostało uzgodnione, że pojadą na wycieczkę by jeszcze lepiej poznać las i jego walory. Na koniec dzieci otrzymały książki edukacyjne o ptakach, drzewach i mieszkańcach lasu. Drugim działaniem był piknik rodzinny. W sobotnie popołudnie 7 października 2023 miało miejsce wydarzenie „Leśna przygoda

dla całej rodziny”. O godzinie 13:50 grupa zapisanych uczestników została wyposażona w specjalne karty z zadaniami, zagadkami i wyruszyła wyznaczonym leśnym traktem. Celem było rozwiązanie zagadek oraz piknik jako zwieńczenie trasy i promocja żywności pochodzenia leśnego. Uczestnicy starannie wykonywali zadania i chętnie dzielili się kolejnymi etapami wysyłając zdjęcia poprzez portal FB.

Przewodnicząca KGW w Świerczyńcu rozpoczęła piknik witając wszystkich oraz omawiając projekt „Natura od Kuchni”. W spotkaniu uczestniczyli myśliwi z Koła Łowieckiego „Przepiórka”, którzy zapoznali uczestników wydarzenia ze specyfiką gospodarki łowieckiej. W szczególności zwrócili uwagę na przebieg obliczania planowanego pozyskania zwierzyny w danym roku kalendarzowym. Na wydarzeniu nie zabrakło również przedstawicieli nadleśnictwa Kobiór.

Po wstępie merytorycznym wszyscy goście rozpoczęli degustację potraw przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich w Świerczyńcu. Głównym daniem był staropolski bigos z dziczyzny oraz kielbasa z dziczyzny podana na czerwonej

cebuli z żurawiną i śliwkami. Uczestnicy próbowali pasztetów myśliwskich, kielbasy myśliwskiej, smalcu z dzika, klopsików z dzika, szynki dojrzewającej z jelenia, różnych rodzajów miodów. Podano chałkę z dżemem jagodowym, ciasto z jagodami oraz chleby na zakwasie żytnim przygotowane starannie, aby jak najlepiej wyeksponować szlachetne smaki dziczyzny. Uczestnicy byli zaskoczeni i chętnie kosztowali herbaty jesiennej, którą mogli sami skomponować na specjalnym stanowisku dedykowanemu napojom ziołowym i owocowym. Znaleźli ogromny wybór herbat oraz sok z borówki wysokiej i wiele innych. Każdy uczestnik kosztował wody brzozonej. Dzieci otrzymały książki edukacyjne o tematyce leśnej, a pozostali uczestnicy mogli się zapoznać z ulotką konkursu „Natura od Kuchni”.

Koło Gospodyń pięknie udekorowało oraz wyeksponowało logo Lasów Państwowych. W tym roku zadbaliliśmy również o zabawy i muzykę dla wszystkich. Z pewnością atmosfera na długo zostanie zapamiętana, a tematyka lasu będzie bliska sercu wszystkim, którzy mogli z nami być tego pięknego 7 października.

Natalia Moric, KGW Świerczyniec

foto: KGW Świerczyniec

Eliminacje z wiedzy

W związku z jubileuszem 110 – lecia Parafialnego Chóru „Jutrzenka” i obchodami tej rocznicy, w szkołach Gminy Bojszowy 30 października odbyły się eliminacje do konkursu wiedzy o chorze. Ogółem udział wzięło 25 uczniów w różnym przedziale wiekowym, każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy upominek w postaci książki. Wyłoniono 9 uczniów, po trzech z każdej szkoły – z SP Bojszowy: Lena Szatanik, Malwina Lizurek, Amelia Rembiesa, z GSP Świerczyniec: Daria Kolny, Maja Oroc,

Szkoła Podstawowa w Bojszowach

Mikołaj Radwański i z SP Międzyrzecze: Paulina Kasperczyk, Arkadiusz Drozd, Alicja Walczak. To właśnie oni wezmą udział w finale, który odbędzie się w Gminnej Bibliotece Publicznej 27 listopada. Uczestnicy konkursu przygotowywali się na podstawie materiałów dostarczonych przez chór. Nagrodą główną jest dwudniowy wyjazd zwycięzcy wraz z rodziną do dowolnie wybranego ośrodka wczasowego Nadwiślańskiej Agencji Turystycznej w Tychach. Natomiast dzieci, które zajmą

Gminna Szkoła Podstawowa w Świerczyncu

miejsca drugie i trzecie otrzymają bony pieniężne. Fundatorem nagrody głównej jest NAT Tychy. Zarząd Chóru już teraz pragnie serdecznie podziękować dyrekcji szkół, nauczycielom – opiekunom jak i dzieciom, które przygotowywały się do konkursu, za zaangażowanie i poświęcony czas na zapoznanie się z historią naszego chóru.

Augustyn Czarnynoga

Szkoła Podstawowa w Międzyrzeczcu

Rys historyczny chóru „Jutrzenka” z Bojszów, cz. 4

Od 1976 r. do 1980 r. chór „Jutrzenka” miał kolejną przerwę działalności, aczkolwiek chór istniał, lecz pod inną nazwą „Bojszowskie Babeczki”, którymi dyrygował i zarządzał śp. Teofil Tomala. W 1980 r. dzięki inicjatywie ówczesnego proboszcza śp. ks. Józefa Kupki chór „Jutrzenka” ponownie zaistniał, a dyrygentem został w/w Teofil Tomala, pełniący także funkcję organisty w naszym kościele. Następnie od 1994 r. dyrygentem ponownie został śp. Rudolf Trunk, który prowadził go do 2006 r.

W tym czasie, w latach 1996 – 2001 prezesem chóru był śp. Franciszek Saturnus, a od stycznia 2002 r. funkcję tę zaczęła pełnić śp. Dorota Wrobel, która kierowała nim do 2020 r. Chór pod jej zarządem prężnie się rozwijał i znów stał się sławny w całej okolicy, a także na Śląsku. Słuchali go m.in.: mieszkańcy Szczyrku, Brennej, Koniakowa, Wisły, Panewnik, Piekarni Śląskich oraz słuchacze Radia „Arka”. W repertuarze chóru znajdują się utwory kościelne i świeckie, natomiast od zarania jest wykonywana Pasja Męki Pańskiej w oparciu o własnych solistów i kantorów. Z kolei w maju i październiku odbywały się koncerty pieśni maryjnych. Chór występował również, podczas pielgrzymki samorządowców powiatu bieruńsko-lędzkiego w Katowicach-Bogucicach oraz brał udział w Powiatowych i Gminnych Przeglądach Kolędowych w Bojszowach Nowych. Od 2007 r. na prawie dwa lata batutę dyrygentką „Jutrzenki” objęła Pani Joanna Goc, nauczycielka muzyki w bojszowskiej szkole. Jednym z ważniejszych wydarzeń był jubileusz 95-lecia istnienia chóru. Na koncercie jubileuszowym zaśpiewał on „Owe My head”- pieśń w brzmieniu „gospel”, która była entuzjastycznie przyjęta przez słuchaczy, a potem był wspólny śpiew z zaproszonym gościem - chórem

im. „Ks. Antoniego Chlondowskiego” z Chełmu Śląskiego. Następnie na krótki czas stanowisko dyrygenta objęła Pani Maria Fijoł pełniąca obowiązki organistki naszego kościoła.

Od stycznia 2009 r. do dnia dzisiejszego chórem dyryguje Robert Koźbiał - absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie. Jest on nauczycielem w Bielskiej Szkole Muzycznej, a także organistą

w bojszowskim kościele. Pod jego kierownictwem występowaliśmy, m.in.: na Ogólnopolskim Przeglądzie Pieśni Pokutnych i Pasyjnych chórow kościelnych w Żorach, na uroczystości poświęcenia tablicy pamiątkowej w „Hołdzie Bohaterom Paprociańskiej Ziemi” w kościele w Tychach - Paprociach. Natomiast od 2010 r. współpracujemy z orkiestrą „Ponticello”, której dyrektorem artystycznym i dyrygentem jest także Robert Koźbiał. Owocem tej współpracy były wspólne występy oraz płyta DVD nagrała podczas koncertu kolęd.

W 2002 r., 2003 r., 2006 r. i 2007 r. chór był nominowany do Nagrody Starosty

Powiatu Bieruńsko-Lędzkiego w kategorii „Clemens Pro Cultura”. W 2003 r. chór „Jutrzenka” został członkiem Konfraterni Najstarszych Chórów w Polsce i został odznaczony „Honorową Odznaką Złotą z Laurem”, przyznaną przez Zarząd Główny Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie. Z kolei w 2011 r. przez w/w zarząd został uhonorowany „Medalem 100 – lecia Śląskich Kół Śpiewaczych” za długoletnią i owocną działalność. W 2013 r. otrzymał nagrodę Starosty Powiatu Bieruńsko – Lędzkiego w Dziedzinie Kultury „Clemens Pro Arte” za 2012 r. Duży wpływ na te osiągnięcia miał mecenat śp. ks. proboszcza Andrzeja Maślanki, który od 2003 r. rozpoczął posługę w tutejszej parafii. W 2013 r. przypadł jubileusz 100-lecia istnienia i działalności chóru „Jutrzenka” i na tę okoliczność zarząd chóru powołał KOMITET OBCHODÓW, który przygotował całoroczny plan obchodów. Patronat nad obchodami objęli ks. Arcybiskup Wiktor Skworec i Wojewoda Śląski Zygmunt Łukaszczyk.

Augustyn Czarnynoga

Do hymnu!

10 listopada w ramach obchodów 105 rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę w Gminnej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. J. Popiełuszki w Świerczyńcu odbył się uroczysty apel przygotowany przez klasę 7a pod kierunkiem Grzegorza Maruszaka.

Uroczystość uświetniło trio wokalne: Amelia Migoń, Michał Koźbiał i Mikołaj Radwański, które wykonało utwór pt.: „Białe Róże”. Uczniowie zostali laureatami VIII Wojewódzkiego Konkursu Pieśni Patriotycznej i Historycznej pod honorowym patronatem Śląskiego Kuratora Oświaty „Nad nami Orzeł Biały”. Nasza szkoła przystąpiła również do VI edycji ogólnopolskiego konkursu „Do Hymnu”, który odbył się 14 listopada br.

Nad poprawnością przesłuchań czuwała komisja w składzie: prof. Wiesław Delimat oraz prof. Aleksandra Paszek – Trefon.

Warunkiem udziału było zaangażowanie połowy społeczności szkolnej i wykonanie Hymnu Narodowego oraz wybranych pieśni hymnicznych. 175 uczniów pod okiem Anny Radwańskiej i Aleksandry Radwańskiej przygotowywało się do tego przedsięwzięcia. W dniu przesłuchania wykonano cztery zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego”, Hymn Szarych Szeregów oraz „Rotę”.

Chórem dyrygowała Aleksandra Radwańska. W odśpiewaniu hymnu uczestniczył także Wójt Gminy Bojszowy Adam Duczmał. Ocenie jury podlegały następujące elementy występu:

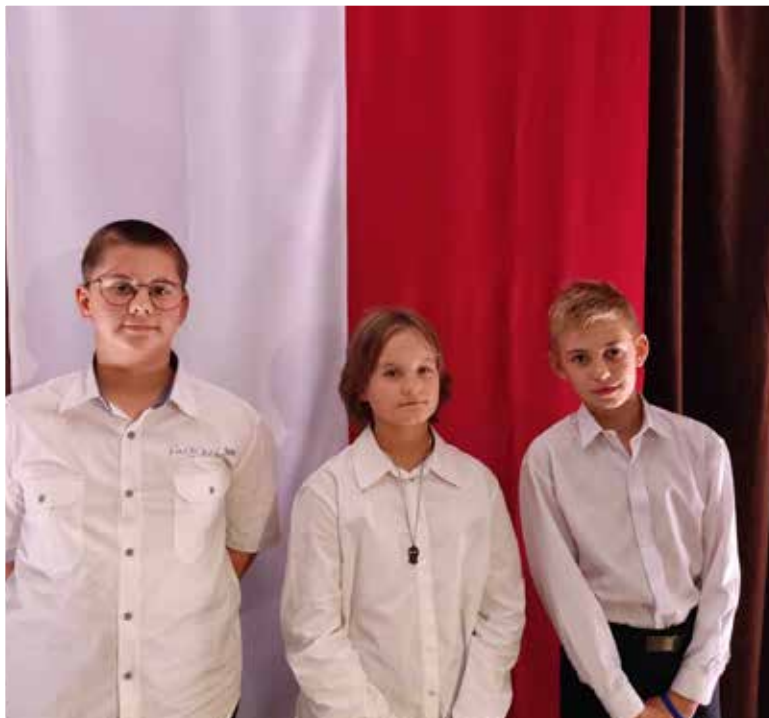
- technika wykonawcza – intonacja, rytm, jednorodność brzmienia, znajomość tekstu przez poszczególnych wykonawców, czytelność tekstu w odbiorze

- interpretacja – właściwe zastosowanie dynamiki, tempa, barwy, realizacja frazy, odwzorowanie charakteru utworu

- całościowe wrażenie artystyczne – zbudowanie formy każdego prezentowanego utworu, stopień trudności wybranego repertuaru, kontakt dyrygenta z zespołem, oddziaływanie na publiczność, stroje, dekoracje szkoły i sali.

Przewodniczący komisji skierował do wszystkich zebranych słowa uznania. Podkreślał jak trudne były wymagania, którym udało się sprostać. Zwrócił uwagę na profesjonalne i poważne potraktowanie zadania, uwzględniając przepiękną dekorację, kotyliony, jednolity strój uczniów oraz zaangażowanie całej społeczności szkolnej w realizację tego wydarzenia.

Wiele podobnych inicjatyw odbywało się w pozostałych placówkach, o czym świadczą zdjęcia z okładki numeru.

fot.: GSP Świerczyniec

Akcja „Szkoła pamięta”

Szkoła Podstawowa im. Józefa Kassolika w Międzyrzeczu po raz kolejny wzięła udział w akcji Ministerstwa Edukacji i Nauki „Szkoła pamięta”. Uczniowie wszystkich klas wraz z wychowawcami udali się 30 października br. na cmentarz parafialny, by chwilą ciszy i zadumy uczcić pamięć tych, którzy już odeszli. Wcześniej siódmo- i ósmoklasiści uporządkowali Grób Nieznanego Żołnierza, a później każda klasa przyniosła tam symboliczny znicz. Pamiętamy!

azk

fot.: SP w Międzyrzeczu

Spotkanie rocznika '83

25 lat minęło jak jeden dzień ... - tak może nazwać swoje spotkanie klasowe rocznik 1983 - tyle bowiem czasu upłynęło od ukończenia szkół podstawowych absolwentów z Międzyrzecza, Świerczyńca i Bojszów Nowych. Jubileuszowe spotkanie, które odbyło się 6 października w „Dworku Broniszówka” rozpoczęła Katarzyna Rogalska (Kumor), która wspólnie z Dorotą Uszok (Biela) i Pauliną Rygułą (Turek), wszystkich uroczystie przywitała i zachęciła do wspólnej zabawy, a także uhonorowała przedstawicielkę grona pedagogicznego, panią Ewę Żołneczek. Wspomnienia szkolnych lat, nauczycieli, psikusów i przyjaźni, ważnych egzaminów i ekscytującego ukończenia szkoły - nie miały końca. ;-) Ponownie zebraliśmy się przy tym samym stole, co 5 lat temu i tak jak poprzednio łączyły nas wspaniałe wspomnienia z beztrudnego życia szkolnego. ... ale i przyszedł czas na wspólną zabawę, która była przednia - do 3 nad ranem. Wszyscy wyrazili chęć częstszych spotkań. Organizatorki zapewniły, że na pewno takie spotkania się odbędą, może nawet częściej niż co 5 lat... ;-)

Uczestnicy dziękują organizatorkom za inicjatywę i organizację wspólnego spotkania, a wszystkim przybyłym za wspaniałą zabawę.

fot.: arch. prywatne

Wszystko co dobre i BLISKIE, szybko się kończy,

czyli podsumowanie realizacji dwuletniego projektu "Pokolenia BLISKO siebie – spotkania z historią w tle"

Dwa lata zleciały błyskawicznie, ale co się dziwić, gdy aż tyle wydarzeń miało miejsce w naszej przestrzeni? W tym miejscu serdecznie dziękujemy naszym projektowym Partnerom: szkołom podstawowym, CUS i Związkowi Emerytów i Rencistów w Bojszowach, bez których realizacja zadania nie mogłaby się udać.

W 2022 roku, dzięki pozyskanym środkom zorganizowałyśmy: 7 szkoleń dla bibliotekarzy i projektowych partnerów, wykład "Daisy – bojszowska księżniczka?"; wyjazd młodzieży i seniorów do Muzeum Zamkowego w Pszczynie (zajęcia animacyjno-edukacyjne "Na dworze Hochbergów"); spotkania autorskie Marka Szołtyśka pt. "Trudna droga Ślązaków do niepodległości" dla mieszkańców i uczniów gminnych szkół; wspólny wyjazd młodzieży i seniorów do Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach oraz zwiedzanie zabytkowego Nikiszowca; nagranie podcastów w cyklu "Tak to u nas było"; wyjazd do Muzeum Chleba w Radzionkowie.

W 2023 rok weszliśmy z mieszkańcami z przystępem, a to za sprawą spotkania autorskiego z Laureatem Nagrody Literackiej Nike 2021 – Zbigniewem Rokitą, które odbyło się w lutym. Maj upłynął pod znakiem wystawy i wykładów (dla mieszkańców, młodzieży, dla seniorów) pn. "Gmina Bojszowy – ratujmy śląskie historie" Janusza Misia.

Ten rok to czas realizacji inicjatyw oddolnych wyłonionych w ramach ogłoszonego konkursu. Pierwsza z nich pn. „Tradycynie, po śląsku przy ognisku” odbyła się 28.05.,

za sprawą Chóru Gloria, który zaprosił mieszkańców na występy artystyczne dzieci i młodzieży, Chóru oraz do wzięcia udziału w konkursie regionalnym, podczas którego przytoczone zostały zwroty w języku śląskim, a wszystko to na podstawie literatury śląskiej. 06.08 odbył się w naszej bibliotece koncert "Pieśni Ziemi Pszczyńskiej w opracowaniu na głos solowy z towarzyszeniem gitary i skrzypiec" w wykonaniu rodzeństwa Kostków – Michaliny i Łukasza – czyli realizacja inicjatywy Pani Moniki Kostki. Jesień to m.in. wydarzenia związane z projektem pn. "Zaczyło się we wsi pod Pszczynom..." - sztuka dla każdego! Pani Małgorzaty Jęczynek-Głodkowskiej. W ramach tej inicjatywy odbyły się 3 wspaniałe wydarzenia: debata "Ślązak – czyli kto?", którą poprowadził Adam Szaja wciągając w ciekawą dyskusję: Alojzego Lyskę, Grzegorza Kulika i Tomasza Słupikę; sztuka pt. "Mianujom mie Hanka", z którą Teatr Korez przyjechał do Bojszów; warsztaty aktorskie na podstawie książek Alojzego Lyski prowadzone przez Huberta Waljewskiego – aktora Teatru Rozrywki w Chorzowie. W październiku, wraz z partnerami projektu BLISKO wzięliśmy udział w szkoleniu "Jak rozmawiać z młodzieżą o Śląsku" poprowadzonym przez Zbigniewa Rokitę oraz w konferencji "BLISKA Biblioteka, czyli jaka?", na której prelegentkami były: dr Magdalena Madejska - kierownik działu instrukcyjno-metodycznego

w Bibliotece Śląskiej; Magdalena Gomułka - pracownik działu instrukcyjno-metodycznego w Bibliotece Śląskiej, Bibliotekarz Roku 2021; Urszula Bialik - kierownik Biblioteki Publicznej MOKSiR w Chełmku oraz Małgorzata Janota – dyrektor Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łędzinach.

W ramach wizyt studyjnych odwiedziłyśmy zaprzyjaźnione biblioteki w Chełmku i Chrzanowie oraz gościliśmy u siebie bibliotekarzy i nauczycieli z Dynowa i Pińczowa.

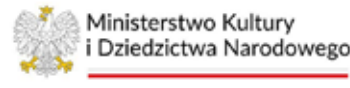
Wydarzeniem kończącym realizację projektu była gra terenowa z historycznymi zagadkami, w której udział wzięła młodzież i seniorzy, czyli 100 % "Pokoleń BLISKO siebie – spotkań z historią w tle".

Wszystkie działania były inspirowane lub wspierane przez literaturę polską, śląską i popularnonaukową.

Kwota dofinansowania projektu: 100.000,00 zł., wkład własny: 12.000,00 zł.

Dziękujemy wszystkim, którzy towarzyszyli nam przez te 2 lata i poculi, że Biblioteka jest BLISKO.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2012-2025. Operatorem programu jest Narodowe Centrum Kultury

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2012-2025

ŚLĄSKIE PORANKI U KAŚKI I HANKI

Wto wiy jako bydzie latoś zima? Beztōż Kaśka i Hanka razem z Zespołem Folklorystycznym „Bojszowanie” cołki listopad szkubały piyrze coby mieć na nowo pierzina i zogōwki. A wycie wiela to trza piyrzo! Toż my zaprosili do tej roboty wszyjske klasy piyrsze z naszej gminy i przy śpiywkach i godce dalimy sie do

szkubanio. No, a po szkubaniu zrobilimy se wyszkubek. Szkolorze aż mlaćkały, co im tak smakowały te maszkety.

A pamiyntocie czasy jak nos gōnsiory gōniły po wsi!!! No to miyjcie sie zdrowo Kaśka i Hanka.

fot.: Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach

Czosnek na odporność i przeziębienie?

Sezon infekcyjny rozpoczął się na dobre i każdy z nas ratuje się jak może, żeby nie zachorować albo chociaż szybko wyzdrowieć. Kto nigdy nie pił mleka z miodem i czosnkiem w czasie przeziębienia? Albo syropu z cebuli i czosnku?) Przeanalizowałam literaturę naukową, żeby sprawdzić, czy rzeczywiście czosnek uchroni nas przed infekcją albo pomoże szybciej wyzdrowieć, kiedy już coś nas „złapie”.

Czosnek (łac. *Allium sativum*) wykorzystywany jest przede wszystkim w celach kulinarnych ze względu na jego charakterystyczny smak i zapach, jednak po czosnek równie chętnie sięgają zwolennicy medycyny naturalnej z uwagi na jego właściwości lecznicze, które znane są już od czasów starożytnych. Czosnek działa przeciwwirusowo, przeciwbakteryjnie, przeciwprzegrzybniczo, co sprawia, że jest stosowany m.in. w czasie infekcji górnych dróg oddechowych, bólu gardła, czy bólu ucha.

Gałganek Aliny według przepisu Pana Tabletki

Ważna informacja!

Czosnek może działać drażniąco na przewód pokarmowy i powodować m.in. bóle brzucha i nudności, szczególnie jeśli jest spożywany w dużych ilościach.

Gałganek Aliny

W internecie znajdziemy różne przepisy na prozdrowotne mikstury z czosnkiem w roli głównej. Na uwagę zasługuje także tzw. Gałganek Aliny, którego pomysłodawcą jest mgr farm. Marcin Korczyk, znany jako Pan Tabletki. Przygotowanie Gałganka Aliny polega na zmięczeniu czosnku, zawinięciu go w kompres gazowy i stworzeniu czegoś na kształt sakiewki. Dlaczego Aliny? Ponieważ w czosnku zawarty jest związek allina, który przekształca się w allicynę, a ta z kolei odpowiada za charakterystyczny zapach czosnku i jego właściwości lecznicze. Taki gałganek można powiesić przy łóżku kiedy jesteśmy przeziębieni, mamy katar i problemy z zatokami. W tym miejscu należy również zwrócić uwagę na bezpieczeństwo – bezpośredni kontakt czosnku ze skórą i błonami śluzowymi może doprowadzić do podrażnienia i uczulenia (a nawet poparzenia), dlatego należy zachować ostrożność i nie wieszać takiego gałganka zbyt blisko.

Ważna informacja!

Allicyna, której przede wszystkim zawdzięczamy właściwości czosnku, powstaje dopiero podczas jego miażdżenia lub krojenia.

Preparaty apteczne z czosnkiem

W aptece dostępnych jest sporo różnych preparatów z czosnkiem – zdecydowana większość z nich to suplementy diety, ale znajdziemy również preparaty zarejestrowane jako leki bez recepty. Co ciekawe, jeden z tych leków wskazany jest do stosowania profilaktycznego oraz wspomagającego w łagodnych infekcjach górnych dróg oddechowych, natomiast drugi w profilaktyce miażdżycy, w łagodnych postaciach hiperlipidemii i hipercholesterolemii, a także w zapobieganiu starczym zmianom naczyń krwionośnych oraz w początkowym okresie infekcji górnych dróg oddechowych. Żeby móc ocenić, czy preparat z czosnkiem jest wartościowy, należy zwrócić uwagę m.in. na to, w jaki sposób jest zapisany skład – czy na opakowaniu widnieje tylko zapis „200 mg wyciągu z czosnku”, czy jest dokładnie wyszczególniona zawartość substancji czynnych. Pamiętajmy, że w przypadku suplementów diety informacja na opakowaniu to tylko deklaracja producenta, dlatego warto wybierać preparaty dobrych marek. W wyborze na pewno pomoże farmaceuta w aptece.

Ważna informacja!

Czosnek wpływa również korzystnie na profil lipidowy, glikemię i ciśnienie krwi oraz spowalnia powstawanie zmian miażdżycowych.

Co na to wszystko wyniki badań?

Co ciekawe, nie dysponujemy twardymi dowodami z badań klinicznych, aby móc potwierdzić skuteczność czosnku w zapobieganiu i leczeniu przeziębienia. Wyniki jednego badania sugerują, że czosnek może zapobiegać przeziębieniu, jednak sposób przeprowadzenia badania sprawia,

że wynik ten jest nieco niepewny, a samo badanie oceniamy jako mało wiarygodne. Z kolei inne badanie wykazało, że długotrwałe (90 dni) przyjmowanie preparatów czosnku nie zmniejsza ryzyka zachorowania, ale chociaż powoduje, że infekcja trwa krócej. Nie możemy zatem na podstawie aktualnego stanu wiedzy stwierdzić, czy czosnek rzeczywiście zapobiega przeziębieniu lub chociaż skraca czas trwania infekcji. Być może, jeśli dysponowalibyśmy większą ilością dobrze zaprojektowanych badań, wnioski byłyby inne.

Czosnek jako tradycyjny produkt leczniczy

Choć wyniki badań nie są takie, jakich byśmy się spodziewali, to i tak zapewne będziemy w czasie przeziębienia pili mleko z czosnkiem, a nad głową wieszali Gałganek Aliny i znajdą się wśród nas tacy, którym takie metody pomogą. Z lekami pochodzenia roślinnego często wiąże się termin „tradycyjnego roślinnego produktu leczniczego”, co oznacza, że ich działanie i skuteczność oparte są na wieloletnim stosowaniu i doświadczeniu w leczeniu. Badania oceniające skuteczność tego typu produktów są raczej ograniczone, jednak równocześnie nie można im zarzucać braku skuteczności. Zgodnie z monografią Europejskiej Agencji Leków (EMA, ang. European Medicines Agency) czosnek jest właśnie tradycyjnym ziołowym produktem leczniczym wykorzystywanym w łagodzeniu objawów przeziębienia. Tym sposobem dochodzimy do wniosku, że stosowanie czosnku w zapobieganiu i łagodzeniu objawów infekcji górnych dróg oddechowych, pomimo braku dowodów z badań klinicznych, ma jednak swoje uzasadnienie.

Bibliografia:

Lissiman, E., Bhasale, A. L., & Cohen, M. (2014). Garlic for the common cold. The Cochrane database of systematic reviews, 2014(11), CD006206. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD006206.pub4>
El-Saber Batiha et al. (2020). Chemical Constituents and Pharmacological Activities of Garlic (*Allium sativum* L.): A Review. *Nutrients*, 12(3), 872. <https://doi.org/10.3390/nu12030872>
EMA. (2017). European Union herbal monograph on *Allium sativum* L., bulbus. Pobrano z: https://www.ema.europa.eu/en/documents/herbal-monograph/final-european-union-herbal-monograph-allium-sativum-l-bulbus_en.pdf
<https://pantabletka.pl/galganek-aliny-czosnkowy-przepis-na-katar-i-zatoki/>

I wojna światowa. Kroniki z naszej gminy świadkami historii

cz. 2

Opisany w poprzednim numerze Naszej Rodni początek I wojny światowej wprowadził was drodzy Czytelnicy w wir krwawej maszyny wojennej, która dopiero co ruszyła po zamachu na następcę tronu Austrii Franciszka Ferdynanda. Sytuacja zmieniała się z dnia na dzień, a konflikt dawał się we znaki każdemu bez wyjątku.

Pierwsze objawy paniki

- „Zaraz po wybuchu wojny (niedziela 2 sierpnia) przejeżdżały przez naszą miejscowość (Międzyrzecze - przyp. autora) samochody załadowane kobietami, które miały przy sobie tylko niezbędne ubranie, jadące w kierunku Pszczyny. To były uciekinierki z pobliskich domów, które w obawie przed Rosjanami, szukały schronienia”. Czy wydarzenia na granicy mogły rzeczywiście wzbudzić już w pierwszym dniu takie objawy pospolitej paniki? - „Ludzie mieli obawy, gdy w niedzielę 2.08.14 z północnej strony usłyszano odgłosy wybuchów ze strony mostów na granicy niemiecko-rosyjskiej. Odgłosy dochodziły od strony Mysłowic”.

Według planu sztabowców rosyjskich, na wypadek wojny, oddziały stacjonujące na granicy w Zagłębiu Dąbrowskim miały się wycofać, aby uniknąć szybkiego okrążenia przez wojska pruskie. Atakujące już w pierwszych godzinach oddziały armii kajzera oraz austriackie z Pszczyny, Gliwic i Bytomia nie napotkały oporu. Ich marsz opóźniły wysadzone mosty graniczne również w Mysłowicach.

Kontrole na drogach

- „Zaraz po wybuchu wojny w Międzyrzeczu zorganizowano ochronę gminy (miejscowości - przyp. autora). Zobowiązani byli do tej służby mieszkańcy, którzy utrzymywali się samodzielnie (gospodarstwa domowe). Jednostka składała się z 4 mężczyzn uzbrojonych w żelazne łomy (sztaby). Kontrolowane były wjazdy do wsi, gdyż krążyły pogłoski, że szpiegowie krążą w okolicy. (...) Gazety donosiły, że widziano auta szybko jadące ze złotem i złotymi monetami, poruszały się w kierunku wschodnim do rosyjskiej granicy. To sprawiało, że każdy mieszkaniec i posterunki mieli oczy szeroko otwarte”. Służbę wartowniczą wprowadzono również w Bojszowach Nowych, jak podaje tamtejsza kronika. Można przypuszczać, że podobnie czyniono w innych miejscowościach - „Ponieważ były rozsiewane wrogie wiadomości przez samochody i szpiegów, tak tutaj utworzone zostały służby wartownicze. Niektórzy obcy, którzy nie potrafili się natychmiast wylegitymować, byli zamykani”.

Aktywne wsparcie czynu zbrojnego

Kobiety oddające garnki na skupie metali

Działania oddolne, które miały pomóc ojczyźnie w czasie wojny, z pozoru błahe, w makroskali dawały efekt, tzw. kuli śnieżnej. Aktywowały następne pokłady sił i czasu dla wsparcia walczących. - „Na apel Czerwonego Krzyża małżonka nauczyciela zebrała kwotę 83,3 marek i przekazała na jego konto. Dziewczyny, które ukończyły zajęcia, podczas długich i zimowych wieczorów w szkole robiły na drutach pończochy oraz wełniane ogrzewacze. Nauczyciel w gminie wymienił złoto na 300 marek i przesłał pocztą”. - „Wszędzie były zbierane dary, dla stojących w polu żołnierzy. Również tutejsza gmina (Świerczyniec) zaangażowała się z wielkim poświęceniem dla ofiar i wieloma darami, które doręczono rannym, którzy przechodzili przez Nowy Bieruń i Oświęcim, przekazała gotówkę 103 marki na Czerwony Krzyż, a uczniowie wykonali 44 pary pończoch i 23 pary ocieplaczy dla żołnierzy”.

Reglamentacja żywności oraz braki na półkach

W wojennych realiach wprowadzono reglamentację produktów, w tym głównie żywności. Takie podejście państwa pozwalało na oszczędności, które można było skierować bezpośrednio na front. Tak opisuje to nauczyciel z Bojszów Nowych:

- „(...) zostały wprowadzone kartki na chleb oraz sposób pieczenia chleba wojennego składającego się z mąki oraz ziemniaków. Każda osoba tygodniowo mogła zużyć tylko określoną ilość chleba (2kg) albo mąki (1400g). Zapasy zboża z tego powodu były oszczędzane i musiały wystarczyć do nowych zbiorów”.

Jak mocno pogorszyła się sytuacja materialna mieszkańców, głównie utrzymujących się z pracy na roli jak również hodowli i handlu, opisuje nauczyciel Artur Schickhelm z Międzyrzecza:

- „Gastronomia (dochody) zostały zredukowane zarządzeniem komendantury generalnej, która to surowo zakazała podawania wódki w lokalach. (...) Braki produktów naftowych na rynku, bowiem zostało wprowadzone ograniczenie sprowadzania tych produktów z Ameryki. Cena wzrosła z 20 pfenigów dwukrotnie, a nawet dochodziła do 60 Pf. za litr. Koncerny

niemiecko-amerykańskie nie posiadały wystarczających rezerw, a produkcja z wień wiertniczych spadła o połowę, dlatego też tygodniami w Mezerzitz brakowało nafty (paliwa).

Wojna była także przyczyną spadku hodowli bydła, zapotrzebowanie na mięso spadło do prawie nie znaczącej ilości z tego powodu. Późniejsze zapotrzebowanie ograniczało się tylko do słoniny, co spowodowało, że ceny mięsa wołowego drastycznie spadły. Na początku krowa kosztowała 300 marek. W krótkim czasie straciła 1/3 wartości. W związku z tym, że ludzie żyli z hodowli bydła, uderzyło to w nich znacząco. Ludzie jednak pomagali sobie w ten sposób, że prowadzono ubój w domu i po cenach umownych było sprzedawane (na czarno) bez sprawdzania jego pochodzenia”.

Koniec części drugiej.

Bibliografia: Kronika szkoły w Świerczyńcu, Kronika szkoły w Bojszowach Nowych tłumaczenia Rafał Bula (1931-2022) Kronika Parafii Bojszowy Ryszard Kaczmarek. Kronika szkoły w Międzyrzeczu okres 1914-1918 tłumaczenie Adam Rogalski Fotografie: „So war es” 1914-1918- wydanie 1933 zbiory własne

Chłopcy, którzy zebrali żołędzie, kasztany oraz orzechy na paszę dla zwierząt i do produkcji oleju.

Jesień Organowa zakończona

22. Festiwal Jesień Organowa w Powiecie Bierońsko – Lędzkim przeszedł do historii. Przedostatni koncert tego festiwalu odbył się 22 października br. w kościele parafialnym w Bojszowach. Swoim talentem muzycznym zachwycili Jaroslav Tuma - wirtuoz fortepianu młoteczkowego oraz sopranistka Joanna Radziszewska. Takimi utworami jak „Wieczorny nastrój”, „Życie jest snem” czy „Czarodziej” prawdziwie zaczarowali słuchaczy tego wydarzenia. Festiwal ma już swoją tradycję, doświadczenie i profesjonalne przygotowanie. Niewątpliwie, wartością dodaną koncertu było libretto, które otrzymał każdy uczestnik. To dzięki niemu łatwiej było zrozumieć interpretację wykonywanych w języku niemieckim partii

Mozarta czy Haydna. Czekamy na kolejny festiwal i na to, kogo i co tym razem Organizatorzy wybiorą do posłuchania... i podziwiania.

foto: U. Pomietto

Ostatnie mecze rundy jesiennej

Czas leci nieubłaganie – ledwo zaczął się sezon na boiskach, a już trzeba kończyć rundę jesienną. Jak poradziły sobie nasze kluby w ostatnich zmaganiach?

LKS Gardawice – GTS Bojszowy (1:3), GTS Bojszowy – Znicz Jankowice (3:4), Ogrodnik Cielmice – GTS Bojszowy (5:2), GTS Bojszowy – LKS Wisła (1:1), Sokół Wola – GTS Bojszowy (0:2), Unia Bieruń Stary – GTS Bojszowy (1:0), GTS Bojszowy – Krupiński Suszec (4:0), Siódemka Tychy – GTS Bojszowy (5:2), GTS Bojszowy – LKS Rudółtowice-Ćwiklice (2:2), Polonia Międzyrzecze – MKS II Lędziny (0:2), LKS Warszawice – Polonia

Międzyrzecze (2:1), Polonia Międzyrzecze – LKS Mizerów (5:0), LKS II Wisła Wielka – Polonia Międzyrzecze (4:3), Polonia Międzyrzecze – Niepokorni Orzesze (6:0), Polonia Międzyrzecze – Stal Chełm Śląski (2:2), JUW-e II Jarosławice – Polonia Międzyrzecze (1:0), Polonia Międzyrzecze – Siódemka II Tychy (5:0 wo), Nadwiślan Góra – Polonia Międzyrzecze (2:3).

Jesienną rundę zmagani GTS Bojszowy kończy na 8. miejscu klasy „A”, a Polonia Międzyrzecze na 6. miejscu klasy „B”. Przyszedł czas na regenerację i odpoczynek. Do zobaczenia na boiskach wczesną wiosną.

Kolejny tytuł Mistrza do kolekcji!

Bartłomiej Rośkiewicz nie trzeba już przedstawiać. Z racji przywiązania do warszawskiego klubu rzadko odwiedza bojszowskie strony. Nasz mieszkaniec stale idzie za ciosem i zdobywa kolejne ważne tytuły. Ten ostatni to tytuł Młodzieżowego Mistrza Polski U-23 (kat. 63,5 kg) na zawodach, które odbyły się w połowie października w Pułtusk. Oczywiście ogromnie gratulujeMY! Cały czas przyglądamy się

tej niebywale dynamicznie rozwijającej się karierze... i nieustannie kibicujemy!

foto: Polski Związek Bokserski

WAŻNE TELEFONY:

TELEFON ALARMOWY: 112
POGOTOWIE RATUNKOWE TYCHY: 999
POLICJA BIERUŃ: 47 8527 200 lub 997
STRAŻ POŻARNA TYCHY: 32 227-20-11 lub 998

OSP BOJSZOWY: 507-859-139
OSP BOJSZOWY NOWE: 507-859-201
OSP MIĘDZYRZECZE: 507-859-061
OSP ŚWIERCZYNIEC: 507-859-492
URZĄD GMINY BOJSZOWY: 32 218-93-66

9 grudnia **kiermasz**
ŚWIĄTECZNY
Park Dworski, Bojszowy
w godzinach: 15.00 do 19.00
zapraszamy wystawców
tel. 726 757 557

Centrum Usług Społecznych w Bojszowach

Koncert
Noworoczny
z Orkestrą Ponticello i solistami

6 STYCZNIA 2024
GODZ. 18:00
Hala Sportowa w Bojszowach

Bilety do nabycia od 1.12.2023 r.
w Gminnej Bibliotece Publicznej w Bojszowach

BOJSZOWY

Wydawca: Gmina Bojszowy **ISSN 1506-5782**

Redagował zespół: pracownicy urzędu, Gminna Biblioteka Publiczna, SP Bojszowy, Janusz Miś, Mariola Zemła, Zespół Interdyscyplinarny Bojszowy, KGW Świerczyniec, SP Międzyrzecze, GSP Świerczyniec, Chór „Jutrzenka”.

Skład i łamanie: Karolina Gwiszcz

Adres do korespondencji: Urząd Gminy Bojszowy,
ul. Gaikowa 35, 43-220 Bojszowy, e-mail: naszarodnia@bojszowy.pl

Nakład: 1200 szt.

Teksty, grafiki oraz inne treści opublikowane na łamach „Naszej Rodni” są chronione prawami autorskimi wydawcy czasopisma, ich autorów lub osób trzecich. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i fotografii oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania nadesłanych materiałów.